

36. EESTI
ÕIGUSTEADLASTE
PÄEVAD

PÕHISEADUS

SADA AASTAT EESTI ESIMISEST PÕHISEADUSEST

Kolmapäev, 7. oktoober

20.00–22.00 Tervitusõhtu korp! Sakala konvendihoones (Veski 69)

Neljapäev, 8. oktoober

9.00–10.00 Hommikukohv (Vanemuise kontserdimaja, uksed avatakse kell 8.30)

Plenaaristung

(Vanemuise kontserdimaja, sünkroontõlge)

10.00 Avamine

Põhiseadus 100

Marju Luts-Sootak, Tartu Ülikooli õiguse ajaloo professor

Eesti Vabariigi 1920. aasta põhiseadus – kas on põhjust olla uhke?

Miguel Maduro, European University Institute'i professor

Covid-19 ja konstitutsiooniõigus/konstitutsionalism

Allan Rosas, Soome õigusteadlane, Euroopa Kohtu endine kohtunik

Euroopa Liidu ja liikmesriikide konstitutsiooniõiguse vahekorral

Õiguse eest seisja autasude üleandmine – **Raivo Aeg**, justiitsminister

12.00–12.30 Kohvipaus

Kas põhiõiguste kaitsega on liiale mindud?

Väitlusjuht: **Anvar Samost**

12.30–14.00 PhD **Ülle Madise**, Eesti Vabariigi õiguskantsler, Tartu Ülikooli külalisprofessor

Põhiõiguste tähendus rasketel aegadel

PhD **Dan Bogdanov**, krüptograaf

Andmekaitse „rahuajal“ ja „sõjaajal“ koroonaviiruse kriisi näitel

Arutelul osalevad: PhD **Ülle Madise**, Eesti Vabariigi õiguskantsler, Tartu Ülikooli külalisprofessor;

PhD **Dan Bogdanov**, krüptograaf; mag. iur. **Andres Parmas**, riigi peaprokurör; **Kristjan Siigur**, Tallinna Halduskohtu kohtunik; **Hardo Pajula**, Estonian Business Schooli vaba majandusmõtte professor, Edmund Burke'i Seltsi eestvedaja

14.00–15.00 Lõuna

Eesti põhiseadus(ed) ja rahvusvaheline õigus

Väitlusjuht: *Dr. iur. Lauri Mäliksoo, Tartu Ülikooli rahvusvahelise õiguse professor*

15.00–16.30 *Jüri Adams, 1992. aasta põhiseaduse üks autor, poliitik ja publitsist*
Rahvusvaheline õigus kui teema Põhiseaduslikus Assamblees 1992. aastal

Dr. iur. Julia Laffranque, riigikohtunik, Tartu Ülikooli külalisprofessor
Põhiseadus vaadatuna läbi inimõigustealase Euroopa kohtupraktika prisma

PhD *Tiina Pajuste, Tallinna Ülikooli rahvusvahelise õiguse lektor*
Põhiseaduse suhe välislepingutega ja teiste rahvusvahelise õiguse allikatega (põhiseaduse § 123)

Mag. iur. Andres Parmas, riigi peaprokurör
Põhiseaduse § 3 tähendus materiaalsele karistusõigusele

Tehisintellekti rakendused haldusmenetluses

Väitlusjuht: *PhD Ülle Madise, Eesti Vabariigi õiguskantsler, Tartu Ülikooli külalisprofessor*

15.00–16.30 *Luukas Kristjan Ilves, Guardtime strateegiajuht, Euroopa Nõukogu tehisintellekti ja inimõiguste komitee (MSI-AUT) esimees*
Tehisintellekti tehniline olemus, võimalused ja riskid

MA *Kaimar Karu, ettevõtja, endine väliskaubandus- ja infotehnoloogiaminister*
Eesti ambitsioonid tehisintellekti rakendamiseks avalikus halduses

LLM *Monika Mikiver, Justiitsministeeriumi avaliku õiguse talituse nõunik, Tartu Ülikooli õigusteaduskonna doktorant*
Haldusmenetluse seaduse muudatused tehisintellekti rakendamiseks

PhD *Ivo Pilving, Riigikohtu halduskolleegiumi esimees, Tartu Ülikooli haldusõiguse dotsent*
Algoritmiliste haldusotsuste kohtulik kontroll

Halduskaristus I. Euroopa Liidu halduskaristuste sisseviimine Eesti õigusruumi: kas sobitamatu sobitamine sobivaimas võtmes?

Väitlusjuht: *Kristjan-Erik Suurväli, endine Finantsinspektsiooni turujärelevalve ja haldussunni divisjoni juht*

15.00–16.30 *Kaie Rosin, Tartu Ringkonnakohtu kohtujurist, Tartu Ülikooli õigusteaduskonna Euroopa Liidu karistusõiguse assistent*
Euroopa Liidu sekkumine liikmesriikide karistusõigusesse

Markus Kärner, Justiitsministeeriumi karistusõiguse ja menetluse talituse juhataja, Tartu Ülikooli õigusteaduskonna doktorant

Euroopa Liidu sanktsioonide sobitamine Eesti riigisisesse õigusesse: kümme aastat diskussiooni

Ülalpidamiskohustusest hällist hooldekoduni

Väitlusjuht: *Indrek Niklus, Advokaadibüroo NOVE nõunik*

15.00–16.30 *Anneli Apuhtin, Tartu Linnavalitsuse õigusteenistuse juhataja*
Katrin Orav, Advokaadibüroo LEXTAL vandeadvokaat
Mag. iur. Liis Arrak, Tallinna Ringkonnakohtu tsiviilkolleegiumi esimees
Rainis Int, Tallinna notar

Kas meie põhiseadus on hästi kaitstud?

Väitlusjuht: PhD **Uno Lõhmus**, Eesti Teaduste Akadeemia riigiõiguse sihtkapitali nõukoja esimees, endine Riigikohtu esimees

16.45–18.15 PhD **Rait Maruste**, endine Riigikohtu esimees

Kas Eesti põhiseaduslikkuse kohtulik järelevalve toimib, nagu algselt mõeldud?

Mis toimib, mis on puudu?

Dr. iur. Priit Pikamäe, Euroopa Kohtu kohtujurist, endine Riigikohtu esimees

Præguse põhiseaduslikkuse järelevalve kohtumenetluse aktuaalsed küsimused

PhD **Hent Kalmo**, Õiguskantsleri Kantselei, õiguskantsleri nõunik põhiseaduslikkuse järelevalve ja õigusteooria alal

Põhiseaduslikkuse järelevalve Eesti tee

Kohaliku omavalitsuse autonoomia: kellele ja milleks?

Väitlusjuhid: *Mag. iur. Nele Parrest, riigikohtunik*

Sulev Valner, Rahandusministeeriumi regionaalhalduspoliitika nõunik

16.45–18.15 LLM **Tim Kolk**, Riigikohtu nõunik

Kas põhiseadus võimaldaks kohalikele omavalitsustele tänasest enam vabadust?

Dr. iur. Vallo Olle, Õiguskantsleri Kantselei õiguskorra kaitse osakonna vanemnõunik

Valdade ja linnade enesekorraldusõiguse küsimused õiguskantsleri järelevalves

Priit Lello, Tallinna Linnakantselei õigusdirektor

Valdade ja linnade enesekorraldusõiguse küsimused omavalitsuse vaates

Halduskaristus II. Euroopa Liidu sekkumine liikmesriikide karistus- ja kriminaalmenetlusõigusesse: regulatiivne arbitraaz (väidetavalt üsna) harmoneeritud õigusega Euroopa Liidu reaalses praktikas turuosaliste silme läbi

Väitlusjuht: **Mari-Liis Orav**, Advokaadibüroo TGS Baltic vandeadvokaat

16.45–18.15 **Märt Maarand**, AS Pocopay riski ja vastavuskontrolli juht, Tartu Ülikooli õigusteaduskonna doktorant
Euroopa Liidu ühtse finantsjärelevalve mõju turuosalise vaates

Aleksander Kostjuevits, Olympic Entertainment Groupi vastavuskontrolli juht

Piiriülese regulatiivse arbitraazi mõju vastavuskontrollile grupiüleselt

Ettevõtlusvabadus ja roheline laine

Väitlusjuht: *Mag. iur. Kai Härmand, Justiitsministeeriumi õiguspoliitika asekanter*

16.45–18.15 Arutelul osalejad: **Maris Kuurberg**, Eesti Vabariigi valitsuse esindaja Euroopa Inimõiguste Kohtus;

Jüri Kaljundi, SA Koosloodus juht; **Allar Jõks**, Advokaadibüroo SORAINEN vandeadvokaat ja partner;

Kristi Klaas, Keskkonnaministeeriumi kliima ja strateegilise planeerimise asekanter

Reede, 9. oktoober

Kas õigus surra on uus inimõigus?

Väitlusjuht: Dr. iur. **Erkki Hirsnik**, Tartu Ringkonnakohtu kohtunik

9.30–11.00 Dr. iur. **Mart Susi**, Tallinna Ülikooli inimõiguste professor

Õigusteoreetiline taust uute inimõiguste kujunemisel

MD **Mari-Liis Ilmoja**, Tallinna Lastehaigla anestezioloogia-intensiivravi osakonna juhataja

Eutanaasia meditsiiniline aspekt

PhD **Merike Sisask**, Tallinna Ülikooli sotsiaalintervishoiu professor

Eutanaasiast sotsiaalteadlase pilgu läbi

Saskia Kask, Põhja Ringkonnaprokuratuuri juhtivprokurör

Õigus surra versus õigus surmata

Aigi Kivioja, Õiguskantsleri Kantselei sotsiaalsete õiguste osakonna vanemnõunik

Patsienditestamendi probleemid ja võimalused

Töötaja põhiõiguste kaitse ettevõtlusvabaduse tingimustes

Väitlusjuht: PhD **Kadi Pärnits**, AS Mainori juhatuse esimees

9.30–11.00 LLD **Annika Rosin**, Turu Ülikooli tööõiguse lektor

Euroopa Liidu põhiõiguste harta roll tööalaste õiguste tagamisel

MA **Seili Suder**, Tartu Ülikooli õigusteaduskonna doktorant, Sotsiaalministeeriumi töökeskkonna juht

Tööandja õigus jälgida töötajat uute tehnoloogiate ajastul

Dr. iur. **Merle Erikson**, Tartu Ülikooli tööõiguse professor

Vilepuhuja kaitse töösuhtes

Rando Maisvee, Advokaadibüroo MOSS Legal vandeadvokaat

Kollektiivsed õigused jagamismajanduses

Õigusajalugu I. Põhiseadused ja lihtõigus Eesti Vabariigis 1918–1940

Väitlusjuht: Dr. iur. **Marju Luts-Sootak**, Tartu Ülikooli õiguse ajaloo professor

9.30–11.00 PhD **Lea Leppik**, Tartu Ülikooli õiguse ajaloo dotsent, Tartu Ülikooli muuseumi kuraator

Eesti riigiõiguslaste hariduslik taust: riigiõigus Jurjevi/Tartu ja Peterburi ülikoolis 20. sajandi alguses

Dr. iur. **Hesi Siimets-Gross**, Tartu Ülikooli õiguse ajaloo ja Rooma õiguse dotsent, Euroopa Kohtu keelejurist

Eesti ja Poola põhiseadus – paralleelid või vastandid?

Marelle Leppik, Tartu Ülikooli õigusteaduskonna doktorant

Põhiseadus(t)e rakendamine Riigikohtus 1920–1940

Õigus vanglas

Väitlusjuht: PhD **Priit Kama**, Justiitsministeeriumi vanglate asekancler

9.30–11.00 **Ksenia Žurakovskaja-Aru**, Õiguskantsleri Kantselei kontrollkäikude osakonna vanemnõunik

Kinnipeetava õigus suhelda oma perekonnaga

PhD **Anneli Soo**, Tartu Ülikooli õigusteaduskonna karistusõiguse dotsent

Vahistatu suhtlusõiguse piirid

Laura Glaase, Justiitsministeeriumi vanglate osakonna peajurist

Üksikvangistus: õigusteadus ja sotsiaalteadus

Sirje Kaljumäe, Tartu Halduskohtu esimees

Halduskohtu kaebused vanglast: inimõiguste kaitse vs. mugavuskaebused

Kohtu ja ajakirjanduse erinev aeg

- Väitlusjuht: **Marti Aavik**, *Postimehe peatoimetaja asetäitja*
- 11.30–13.00 **Ramon Rask**, *Advokaadibüroo RASK vandeadvokaat ja partner*
Nämm-nämm – kes sööb keda?
- Kretel Tamm**, *Lõuna Ringkonnaprokuratuuri vanemprokurör*
Selle aja peale ei huvita prokuröri lugu enam kedagi
- Mag. iur. Saale Laos*, *riigikohtunik*
Kohus, ajakirjandus – APPI!
- Risto Berendson**, *Õhtulehe uuriva toimetuse juhataja*
Ilgavene konflikt: avaliku huvi ja õigusemõistmise vastuolud

Intellektuaalne omand ja ettevõtlusvabadus

- Väitlusjuhid: PhD **Aleksei Kelli**, *Tartu Ülikooli intellektuaalse omandi õiguse professor*
MJur **Gea Lepik**, *Justiitsministeeriumi intellektuaalomandi ja konkurentsioiguse talituse juhataja, Tartu Ülikooli õigusteaduskonna tsiviilõiguse assistent*
- 11.30–13.00 Arutelul osalejad: **Siim Timpson**, *Cleveron ASi intellektuaalse omandi spetsialist;*
Henrik Trasberg, *Justiitsministeeriumi intellektuaalomandi ja konkurentsioiguse talituse nõunik;*
Mikas Miniotas, *AAA Patendibüroo OÜ partner;* **Liina Jents**, *Advokaadibüroo COBALT vandeadvokaat*

Õigusajalugu II. Põhiseadused ja lihtõigus Eesti Vabariigis 1918–1940

- Väitlusjuht: *Dr. iur. Hesi Siimets-Gross*, *Tartu Ülikooli õiguse ajaloo ja Rooma õiguse dotsent, Euroopa Kohtu keelejurist*
- 11.30–13.00 **Marin Sedman**, *Riigikohtu analüütik*
Karistusõiguslikud tagatised Eesti Vabariigi põhiseadustes ja nende saatus eriolukorras (1920–1940)
- Karin Visnapuu**, *Tartu Ülikooli õigusteaduskonna doktorant*
Maareformi teostamise kohtulik kontroll Eesti Vabariigis 1920–1940
- Katrin Kiirend-Pruuli**, *Tartu Ülikooli õigusteaduskonna doktorant*
Põhiseaduslike printsiipide väljendumisest Eesti Vabariigi perekonnaõiguses 1920–1940

Laste õigused

- Väitlusjuht: *Mag. iur. Andres Aru*, *Õiguskantsleri Kantselei laste ja noorte õiguste osakonna juhataja*
- 11.30–13.00 *Mag. iur., MAS Kristi Paron*, *Õiguskantsleri Kantselei laste ja noorte õiguste osakonna vanemnõunik*
MSW **Birgit Siigur**, *Sotsiaalkindlustusameti lastekaitse osakonna lõuna piirkonna juht*
Lapsesõbraliku menetluse põhimõtted
- Mag. iur. Karina Lõhmus-Ein*, *Advokaadibüroo Lillo & Lõhmus vandeadvokaat,*
Eesti Advokatuuri juhatuse ja perekonnaõiguse komisjoni liige
- Mag. iur. Risto Sepp*, *Ühinenud Kohtutäiturite kohtutäitur*
Lapse ja vanema suhte tagamine
- PhD **Katre Luhamaa**, *Tartu Ülikooli Euroopa õiguse ja rahvusvahelise õiguse lektor, Bergen Ülikooli teadur*
MA **Merli Laur**, *Sotsiaalkindlustusameti lastekaitse osakonna peaspetsialist, rahvusvaheliste lastekaitsejuhtumite vahendamine*
Perekonnaellu sekkumise piirid. Eri riikide praktika

Põhiseaduse tulevik: areng muutmise või tõlgendamise teel

Väitlusjuhid: **Heiki Loot**, riigikohtunik, Eesti Teaduste Akadeemia riigiõiguse sihtkapitali nõukoja liige
Katri Jaanimägi, Riigikohtu põhiseaduslikkuse järelevalve kolleegiumi nõunik

Podiumil arutlevad: Dr. iur. **Villu Kõve**, Riigikohtu esimees; **Paul Puustusmaa**, Riigikogu põhiseaduskomisjoni esimees; **Urmas Reinsalu**, välisminister; **Liia Hänni**, e-demokraatia vanemeksper; PhD **Jüri Raidla**, Ellex Raidla Advokaadibüroo vandeadvokaat ja vanempartner; PhD **Madis Ernits**, Tartu Ringkonnakohtu kohtunik

Praktiline info

Tervitusõhtu toimub kolmapäeval, 7. oktoobril korp! Sakala konvendihoones (Veski 69).

Tavapäraselt võtab töise konverentsipäeva kokku neljapäeval, 8. oktoobril toimuv peoõhtu, mis sedakorda peetakse Tartu turuhoones kahel korrusel.

Õigusteadlaste päevade raames on piiratud arvul inimestel võimalus külastada värskelt renoveeritud Riigikohtu hoonet ja heita pilk sellele, kuidas endisest kliinikuhoonest on saanud nüüdisaegne kohtumaja. Ekskursioone juhivad Riigikohtu töötajad ja kohtunikud.

Tänavuste õigusteadlaste päevade programm, sh erinevad üritused (tervitusõhtu, peoõhtu, ekskursioonid Riigikohtus) ning kohvipausid ja lõunasöögid on korraldatud Terviseameti nõuetele vastavalt.

Alates 1. juulist võib siseruumides korraldada üritust, kui ruumi täituvus on maksimaalselt 50%, sealjuures kokku mitte rohkem kui 500 inimest. Päevade plenaar- ja lõppistungid ning arutelude jaoks on kasutuses neli suurt saali eri hoonetes: Vanemise kontserdimaja kontserdisaal, V Spa konverentsikeskuse saal Sweden ning Dorpati konverentsikeskuse saalid Struve ja Baer. See lubab Terviseameti nõuete (ruumi täituvus 50%) täitmiseks piisavalt istekohti.

Õigusteadlaste päevadeks ilmub rahvusvahelise eelretsenseeritava ajakirja Juridica International 2020. aasta väljaanne.

Huvilised saavad raamatusitlusel tutvuda kirjastuse Juura uute õiguskirjanduse väljaannetega.

36. Eesti õigusteadlaste päevade toimkonna koosolekuid alustati 30. septembril 2019, tänavu jätkati tööd peamiselt veebis. Korraldustöösse panustasid Eesti Juristide Liit, Eesti Akadeemiline Õigusteaduse Selts, Justiitsministeerium, Riigikohus, Õiguskantsleri Kantslei, Tartu Ülikooli õigusteaduskond, Sihtasutus Iuridicum, Eesti Teaduste Akadeemia riigiõiguse sihtkapital, Eesti Advokatuur, Riigiprokuratuur, Notarite Koda, Kohtutäiturite ja Pankrotihaldurite Koda, Tallinna Ülikooli ühiskonnateaduste instituut. Samuti toetab üritust Tallinna Tehnikaülikooli õiguse instituut.

Registreerimine ja osalustasud

Õigusteadlaste päevadest osavõtt on tasuline ja toimub ainult eelneva elektroonilise registreerimise alusel, mis avatakse **10. augustist 2020**.

Osalustasu sisaldab kulutusi õigusteadlaste päevade ettevalmistusele, materjalidele, üritustele, kohvipausidele ja lõunatele. Hinnad on möödunud õigusteadlaste päevadega võrreldes samad (registreerimine 2018. aasta augustis-septembris) ja sõltuvad osaleja registreerimise ajast:

10. augustist kuni 18. septembrini – 228.00 eurot (sh käibemaks)

19. septembrist kuni ürituse alguseni – 360.00 eurot (sh käibemaks)

Tartu turuhoones 8. oktoobril toimuva õhtu osalustasu on 60 eurot (sh käibemaks).

Osalustasusid saab maksta 10. augustil avatava elektroonilise registreerimise pangalingi kaudu või Sihtasutuse Iuridicum väljastatava e-arve/arve alusel. E-post: otp@iuridicum.ee

Majutus

Osavõtjatele on Publicon broneerinud soodsate hindadega tube järgmistes hotellides: V Spa Hotell, Art Hotell Pallas, Hotell London, Tartu Hotell, Hotell Dorpat ja Hotell Lydia.

Soodushindadega broneeringuid saab teha üksnes eraldi vormi kaudu majutusveebis, mis avatakse koos registreerimisega õigusteadlaste päevadele **10. augustil 2020**.

NB! Otse hotellides broneerimise korral soodushinnad ei kehti.